

Verslag Kick-off vormgeven van het middenveldparlement

27 november 2021

Entiteit Dienst Lokaal Sociaal Beleid

Contactpersoon Trees De Bruycker

Kick off middenveldparlement

Op 27 november verzamelden we (online) met 50 personen uit middenveld en stadsdiensten om de oefening om het middenveldparlement vorm te geven af te trappen. Met het middenveldparlement willen we de samenwerking tussen stad en het sociaal middenveld en tussen het middenveld onderling verbeteren. Met sociaal middenveld bedoelen we alle organisaties die werken rond welzijn en gelijke kansen, emancipatie en belangenbehartiging van kwetsbare Gentenaars.

Het oprichten van een middenveldparlement past in het ruimere traject middenveld, meer info hierover vind je op stad.gent/trajectmiddenveld. Daar vind je ook de presentatie en de filmpjes van het kick-off moment terug.

Met de kick-off wou de stad het startsein geven van een co-creatieve oefening waarin we samen met het middenveld op zoek gaan naar een invulling van het middenveldparlement die voor iedereen werkt. Tegen het einde van het voorjaar van '22 moet de oefening eindigen met een concreet gedragen voorstel van aanpak voor het middenveldparlement. Deze oefening zal begeleid worden door Mobius, een extern bureau dat gespecialiseerd is in co-creatie en inspraaktrajecten.

Co-creatief aan de slag

De bedoeling is om zoveel mogelijk organisaties te betrekken in de oefening en er echt een gedeeld verhaal van te maken.

Dit doen we door het hele traject te laten vorm geven door een gedeelde projectgroep. Simon Luyts van Mobius en Els Els Devriendt als projectleider van het traject middenveld trekken de oefening. In de projectgroep zitten al vier mensen van Stad en OCMW Gent (Kathleen Van de Kerckhove, Peter Bruyland, Eline Schmidt, Pieter Vancauwenberghe) en zien we ook graag vier vertegenwoordigers uit het middenveld. De projectgroep zal doorheen de hele oefening de inhoudelijke input verwerken en beslissingen op welke manier het verdere traject er uit ziet.

Naast de projectgroep voorzien we verschillende momenten waar we iedereen de kans geven om hun mening mee te geven en mee na te denken over hoe het middenveldparlement er kan uit zien. Dat kan via de verschillende netwerkmomenten die we gaan organiseren in het voorjaar, maar samen met de projectgroep kunnen we ook kiezen om op de juiste momenten bepaalde ideeën af te toetsen via bv een online bevraging of focusgroepen.

Zin om deel te zijn van de projectgroep? Stuur je kandidatuur door via e-mail (samenwerking.middenveld@stad.gent) t.e.m. 8 december 2021. De projectgroep zal naast de netwerkmomenten nog een acht keer samen komen om het traject verder vorm te geven.

Eerste ideeën over het middenveldparlement

Met de methodiek van een World Café gingen we in dialoog. Aan de hand van drie vragen werd er telkens in kleine groepjes van 4 tot 5 personen van gedachten gewisseld. Op het einde brachten de 'gastheren' van de verschillende tafels de belangrijkste inzichten over het middenveldparlement uit de verschillende gesprekstafels samen in de chat.

3 Rondes, 3 Vragen

- Ronde 1: Wat is voor jou belangrijk in de samenwerking met stad en middenveld, en het middenveld onderling? En waarom vind je dit belangrijk?
- Ronde 2: Hoe kan het middenveldparlement een antwoord bieden op zo een goede samenwerking? Wat doet het zeker wel? Wat zeker niet?
- Ronde 3: Vanuit wat je hier gehoord hebt, wat zijn de 3 (of 4, of 5) belangrijkste dingen om te zorgen dat het middenveldparlement een succes wordt?

Gelijkwaardig, open en transparant

Vanuit de gesprekstafels werden heel wat randvoorwaarden geformuleerd die moeten vervuld zijn om het middenveldparlement te laten werken.

De belangrijkste is **transparantie**. Zo moet er volledige transparantie zijn over de verdeling van middelen vanuit de stad, maar moet er ook eenduidigheid zijn over de doelstelling van het middenveldparlement (op dit moment nog onduidelijk), hoe het vorm krijgt, hoe men kan deelnemen. Ook de rolverdeling tussen stad en middenveld (wie voert waarover regie) moet transparant zijn. Er mag geen schijnparticipatie zijn.

Een sterke inzet op communicatie is de basis van transparantie: het moet voor iedereen mogelijk zijn om te volgen wie wie is, waar men mee bezig is en welke ondersteuning daaraan gelinkt is.

Een tweede is **gelijkwaardigheid**. Die gelijkwaardigheid moet er zijn tussen de stad en de organisaties, maar ook onderling. Het mag niet uitmaken wel soort organisatie je bent, iedereen moet gelijkwaardige stem krijgen. Tegelijkertijd moeten we ons bewust zijn dat de verhoudingen tussen stad en middenveld (als klant-leverancier, als broodheer) maken dat het middenveldparlement nooit een 'neutrale' ruimte of een 'safe space' kan zijn. Belangrijk is dat de format ook moet weken voor vrijwilligersorganisaties. Men wil graag zien dat men de diversiteit aan organisaties die nu geïdentificeerd heeft aan boord houdt.

Een derde is een **open dialoog**. Nu zien we dat groepen nog te vaak tegenover elkaar worden gezet. Het moet mogelijk zijn om kritiek te geven zonder impact op subsidies,... Gekibbel en meningsverschillen moeten kunnen en wordt ook gevraagd om blokvorming op voorhand (ook binnen de stad) op voorhand te vermijden. De diversiteit aan stemmen en meningen binnen middenveld en stad moeten hier een plaats kunnen krijgen. Hiervoor is ruimte nodig om elkaar te leren kennen.

Deze randvoorwaarden moeten ervoor zorgen dat er vertrouwen kan groeien, dat de neuzen in dezelfde richting kunnen staan en dat men samen kan werken om (kwetsbare) Gentenaars nog sterker te ondersteunen.

Doelstellingen

Een eerste doelstelling van het middenveldparlement die duidelijk uit de gesprekstafels naar voor kwam is het **netwerken en ontmoeting**, niet enkel op papier, maar ook gewoon door met elkaar te kunnen praten, te kunnen spreken is nodig. Het middenveldparlement kan een plaats zijn voor verbinding en ontmoeting, om te leren van elkaar en onverwachte allianties te verkennen. Het netwerken ziet men over thema's en domeinen heen.

Maar men wil niet dat het daarbij blijft, het mag niet enkel praten zijn, maar ook aanzetten tot actie (in samenwerkingen, in het samen maken van beleidskeuzes).

Zo zou men in dialoog kunnen gaan over signalen die al jaren terugkomen en hier verder over kunnen nadenken (wat kunnen we doen en wat niet, wie kan hier mee aan de slag, wat is er al gebeurd,...). We moeten hierbij ook durven benoemen dat er voor problemen geen structurele oplossing voorhanden is en toegeven dat we de 'hete patat' soms naar elkaar doorschuiven. Vanuit dit gesprek en het overstijgen van je eigen organisatie en sector kunnen we samen zoeken naar oplossingen en werk maken van een breed inclusieve stad.

Door krachten te bundelen en samen te werken kunnen we meer (mensen) bereiken. Belangrijk is om gezamenlijke acties concreet te maken, meetbare effecten/impact voorop te stellen en ook op te volgen.

Een andere invulling is om beleidskeuzes af te toetsen. Het middenveldparlement zou een impact kunnen hebben op de stadsorganisatie en het beleid, maar dan moet het engagement/mandaat wel duidelijk gemaakt worden. Een idee was bv dat het parlement elk jaar met een aantal statement zou kunnen komen, met een focus op thema of doelgroep.

Belangrijk is dat men bij het middenveldparlement niet steeds vanuit een voorgekauwd programma vertrekt. Het middenveld moet hierbij mee de agenda kunnen bepalen, los van de lijnen die de stad zelf trekt tussen diensten en kabinetten (waarom zou het niet gaan over wonen, onderwijs, ...?). Het middenveldparlement moet kunnen delegeren naar andere overleggen om zaken actiegericht uit te werken.

Het doel is voorlopig nog te onduidelijk: waarom zou je daar als organisatie gaan zitten? Enkel inzetten op het verbeteren van de relatie tussen stad en middenveld kan afglijden naar organisaties die vooral werk maken van hun eigen relatie met de stad te verbeteren.

Spanningsvelden

In de gesprekken kwamen een aantal spanningsvelden naar boven. Een eerste vraag is in welke mate het middenveldparlement thematisch of met een focus op doelgroepen te werk gaat of er juist wordt ingezet op kruisbestuiving over sectoren heen. Een mogelijke optie is dat er gewerkt wordt met commissies die themagericht aan de slag gaan.

Ook de vraag hoe het stadsbrede en wat er op niveau van de wijken gebeurt zich verhouden tot elkaar wordt naar voor geschoven. Bv ontmoeten en elkaar leren kennen, maar ook samen acties opzetten is soms eenvoudiger op wijkniveau.

Aandachtspunten

Er werden ook wel wat kritische bedenkingen en aandachtspunten geformuleerd.

Een eerste vraag was of dit niet allemaal te idealistisch is? Is de verdeeldheid en diversiteit tussen de middenveldorganisaties niet te groot om te kunnen overstijgen? Daarbij moet erop gelet worden dat wie luidst roept, niet meest gehoord wordt.

Er moet absoluut aandacht zijn voor de grote diversiteit van organisaties (klein, groot, nieuw, ouder). Er is een groot verschil tussen de 'vrijwillige' deelnemers en de 'professionele' deelnemers, hiermee moet men rekening houden. Er moet proactief op zoek gegaan worden naar middenveldspelers die we nog niet bereiken, met oog op co-creatie en consultatie. Een bijzonder aandachtspunt hierbij is dat we de organisaties die zich bevinden in de (vroegere) deelgemeenten met hun eigen problematieken niet mogen vergeten. De deelnemers aan een middenveldparlement veranderen heel veel, er is veel verloop en nieuwe deelnemers. Het is noodzakelijk ervoor te zorgen dat zij mee zijn in het verhaal en telkens opnieuw ingewerkt worden

Het middenveldparlement mag geen praatbarak worden, de focus en doelstelling moet duidelijk zijn en bewaakt worden. De kwaliteit van het middenveldparlement is maar zo goed als de kwaliteit van de voorbereiding, die is cruciaal.

Er wordt ook gevraagd om snel een concreet plan van aanpak op te zetten hoe we het middenveldparlement kunnen opzetten, wat dit betekent voor de wijken en verenigingen. Hier werd vanuit de projectleiding op gereageerd dat we met het traject de komende maanden willen bepalen hoe het middenveldparlement er moet gaan uitzien, wat er gebeurt, wie betrokken is,.... en we daarna dit zeer snel zullen opstarten.

Afronding

Afrondend werd iedereen via een poll bevestigd over het kick-off moment. De meeste deelnemers vonden de gesprekken vlot lopen, een aantal gaven aan dat dit eerder moeizaam liep. Een kleine meerderheid gaf ook aan dat ze een bezorgdheid hadden over de aanpak van het traject, er waren geen echte bezwaren

Alle deelnemers kregen na afloop nog de mogelijkheid om de belangrijkste conclusies en aandachtspunten over de ideeën van het middenveldparlement, maar ook de bezorgdheden over het traject te formuleren op een online formulier. Deze input wordt doorgespeeld aan de projectgroep.

Er werd opgemerkt dat het gevraagde engagement voor het projectgroep niet vanzelfsprekend is voor vrijwilligers en/of kleine organisaties en of hier iets tegenover kan staan. De vraag om dit te bekijken wordt meegenomen naar de projectleider en de projectgroep.

Antwoorden op de vragen

Ronde 1: Wat is voor jou belangrijk in de samenwerking met stad en middenveld, en het middenveld onderling? En waarom vind je dit belangrijk?

Vertrouwen is een sleutelwoord. Het is belangrijk van elkaar te weten waar we voor staan en respect te hebben voor elkaars aanpak, visie en wijze van samenwerken. Dat we daarbij soms van mening

verschillen is goed en kan een positieve, constructieve discussie aanwakkeren waarbij leemtes gedetecteerd kunnen worden en nieuwe ideeën naar boven komen (bv. signalenbundel). Ook de burger zelf moet hierin betrokken worden, in de eerste plaats gericht op mensen in zeer moeilijke situaties. Daarbij moeten we manieren vinden om te kunnen luisteren naar en rekening te houden met de noden van de minder zichtbare, minder mondige burgers.

Doordat we elkaar beter leren kennen, kan ook meer doorverwezen of samengewerkt worden met organisaties met meer expertise i.p.v. het iedere keer zelf op te nemen (co-creatie). Zo kan dubbel werk vermeden worden en kunnen middelen zo efficiënt mogelijk ingezet worden ten dienste van de (kwetsbare) burger. Het welzijn van deze burger moet altijd voor ogen gehouden worden eerder dan dat we te veel vanuit onze organisaties te denken.

Daarbij moet wel in het oog gehouden worden dat projecten eerlijk verdeeld worden tussen de verschillende organisaties, rekening houdend met hun grootte en capaciteit.

Ronde 2: Hoe kan het middenveldparlement een antwoord bieden op zo een goede samenwerking? Wat doet het zeker wel? Wat zeker niet?

Het middenveldparlement kan een belangrijke rol spelen in het met elkaar in contact brengen van organisaties, periodiek informeren waarmee iedereen bezig is (projecten, buurtfeesten, uitwisselen van succesverhalen...), zodat verenigingen en buurtwerkingen elkaar nog beter leren kennen, van elkaar weten wat er gebeurt, en zo ideeën uitgewisseld kunnen worden en samenwerking gepromoot. Het is hierbij wel van belang dat dit informatief is en geen verplichting wordt. Een eerste goed stap zou zijn dat het middenveldparlement na deze sessie een overzicht van gegevens en contactpersonen van de organisaties opstelt en uitwisselt.

Het blijkt ook dat veel mensen, zowel jongeren als volwassenen, geen weet hebben van het bestaan van de middenveldorganisaties of van wat ze doen. Het middenveldparlement kan hierin een rol spelen door verenigingen en organisaties waar nodig te ondersteunen in het verbeteren van hun naamsbekendheid zodat ook mensen die moeilijker bereikbaar zijn (bv. meest kwetsbare burgers, mensen die door Corona geïsoleerd zijn,...) zich aangesproken voelen en weten waar ze terecht kunnen (aanspreekpunt, korte lijnen)

Rond 3: Vanuit wat je hier gehoord hebt, wat zijn de 3 (of 4, of 5) belangrijkste dingen om te zorgen dat het middenveldparlement een succes wordt?

1. Het middenveldparlement mag niet vervallen in enkel praten en klagen, maar moet het leiden tot daden.
2. De verschillende organisaties moeten gelijkwaardig zijn, onafhankelijk van hun grootte of soort. Iedereen moet een stem krijgen.
3. Communicatie moet open, transparant en eenduidig zijn zodat neuzen in dezelfde richting kunnen gezet worden en het spanningsveld tussen Stad (broodheer) en Middenveld (ontvanger van subsidies), en tussen de middenveldorganisaties onderling, zoveel mogelijk vermeden kan worden. Het middenveldparlement moet een 'veilige plek' zijn dat ervoor zorgt dat het middenveld elkaar kan leren kennen, en waar het middenveld met de stad in overleg kan treden.
4. Er moeten voldoende organisaties betrokken blijven, de +/- 500 organisaties moet aan boord gehouden worden en nieuwe samenwerkingen moeten gecreëerd worden.
5. Er moet een duidelijk doel, engagement zijn bij de communicatie tussen middenveld en Stad, een doel dat verder gaat dan enkel de relatie tussen stad en middenveld verbeteren. Dit ontbreekt momenteel.
6. De agenda van de communicatie moet mee bepaald kunnen worden door het middenveld en niet enkel door de Stad.

7. Last but not least: transparantie over de verdeling van de middelen